

Sprawozdanie z czynności leśnika powiatowego w Jaworowie za okres 1933/34 i 1934/35.

Lasy gromadzkie powiatu jaworowskiego o pow. około 3.350 *ha*, tak zagospodarowane, jak niezagospodarowane planowo (a takich było do r. 1933 — 80%), posiadały szereg typowych nieużytków, wykazanych katastrem. Nieużytki te w ostatnich latach częściowo lub w całości zalesiłem, jednakowoż powierzchni nieużytków i powierzchni zrębów normalnych — nie mogę osobno opracować, choćby dlatego, że w licznych gromadach, nieposiadających planów, zalesiałem nieużytki i zręby łącznie.

W roku 1933/34 i 1934/35 zalesiono w tut. powiecie na terenie lasów 55 gromad 345,43 *ha* kosztem 10.362,90 zł. a zatem zalesienie jednego *ha* kosztowało 30 zł., nie licząc robocizny odrobionej szarwarkiem. Pozostaje jeszcze do zalesienia około 120 *ha* łącznie ze zrębami normalnymi. Dochody na zalesienie czerpano z następujących źródeł:

Wydział powiatowy na założenie szkółek w r. 1933/34	zł.	1.500,—
Magistrat m. Jaworowa	„	500,—
Dochód ze szkółek w r. 1934	„	4.750,—
Subwencja Izby Rolniczej na założenie nowych szkółek w r. 1935	„	600,—
Plewienie szkółek zapłaconych przez Wydział Powiatowy, Fundusz Pracy i Fundusz Powodziowy w r. 1935	„	326,25
Zaliczki na sadzonki prywatnych właścicieli, którą to kwotę użyto na założenie nowych szkółek	„	1.300,—
Razem	zł.	8.976,25
Niedobór	zł.	1.386,65

W obecnym roku jest na tutejszym terenie 5 szkółek leśnych:

3 Wydziału Powiatowego; a) sosnowa o pow. 2.440 *m*², posiadająca sadzonek około 3.000.000;

b) świerkowo - modrzewiowa przesadzona, o pow. 2.074 *m*², posiadająca sadzonek około 150.000;

c) szkółka akacjowa, posiada sadzonek około 30.000;

1 szkółka Magistratu m. Jaworowa (1.600 *m*²), posiada sadzonek około 1.000.000;

1 szkółka olchowa, własność Spółdzielni Leśników.

Stan materiału sadzonekowego b. dobry. Procent przyjętych sadzonek poszczególnych gromad waha się od 6—80%, w kilku wypadkach 100%, w dwu 10 do 20% z powodu pędzaka. Stan ten jest wynikiem urządzonych 4-ech praktycznych kursów sadzenia i trzebieży dla gajowych, w których wzięło udział 70-iu ludzi.

Drzewostany sprzedaje się w drodze publicznej licytacji. Cena za drzewostan materiałowyy-sosnowy 1-ej klasy wynosi od 12—16 zł. za 1 *m*³, zaś 7—10 zł. za materiał 2-ej klasy. Sągi sosnowe od 8—14 zł. zależnie od okolicy. Bukowo-brzozowe 16—25 zł., osikowe narównie z sosną. Kupki od 2—6 zł. Pieniądze uzyskane ze sprzedaży obróciły gromady na budowę szkół, cerkwi i budynków gminnych, kupno lasów (Wierzbiany), opał dla szkół i kancelarji, oraz na bieżące wydatki.

Zapoczątkowano rejestrację drobnych właścicieli na terenie Czerniławy, Szklä, Kobylnicy Wołoskiej i Nakonecznego. Rozdano bezpłatnie około 50.000 sadzonek sosny, a sprzedano małorolnym około 20.000 sadzonek. Dalsza organizacja mało-

rolnych oraz zalesienia nieużytków na ich terenach przewidziana jest częściowo kosztem uzyskanej w b. r. 600 zł. subwencji Izby Rolniczej i z dochodów obecnych szkółek.

W r. 1934/35 wykonałem sześć większych planów gospodarczych na powierzchni 1.263,88 ha, zatwierdzonych przez władze, zaś 10 mniejszych na powierzchni około 1.059 ha jest w opracowaniu. Całość zatem urządzenia wyniesie około 2.264,47 ha.

Doceniając należycie znaczenie zalesienia nieużytków nasieniem rodzimego pochodzenia, zorganizowano zbiór nasion i zebrano przeszło 80 cetnarów szyszek sosn. i 7 cetnarów żołądzi. W b.r. projektuje się ponadto założenie wyłuszczeni nasion.

Największą bolączką gospodarki leśnej — to zwyczajne wypasania bydła w lesie, a pozatem ogromne kradzieże. W tym drugim wypadku celem podniesienia autorytetu straży leśnej, umundurowano 40-tu gajowych w lasach gromadzkich, a 16-tu w lasach prywatnych, między którymi wprowadzono ścisłą współpracę. Inni gajowi gromadcy uzyskali czapki i tablice z napisem „Zaprzysiężona straż leśna“. Pozatem przewidziana jest broń. W związku z nadużyciami usunięto 7-iu sołtysów a w jednym wypadku całą radę gromadzką oraz 4 leśnych. Trudności w zwalczaniu kradzieży stanowi brak broni dla gajowych i nędzne wynagrodzenie tychże. W związku z kradzieżami zwołano też 2-krotne zebranie obywatelskie wszystkich właścicieli lasów w powiecie. Na zebraniach tych uchwalono zaprowadzenie specjalnych kwitów wywozowych drewna, zaś Starostwo wydało okólniki do wszystkich posterunków Policji, Gmin i właścicieli prywatnych, nakazując zwalczanie kradzieży i rekwirowania drewna wątpliwego pochodzenia. Ułatwieniem w kontroli wyrębów są już wprowadzone w niektórych gromadach t. zw. „dnie wyrębu“ (2 razy w tygodniu), co ogromnie przyczynia się do zwalczania kradzieży a przez społeczeństwo zostało bardzo życzliwie przyjęte i poparte uchwałami gromadzkimi.

Wkońcu zaznaczam, że celem propagandy leśnictwa urządzone na terenie tutejszego powiatu dwa święta lasu z udziałem przedstawicieli władz, licznych towarzystw i młodzieży szkolnej, oraz szerokich mas ludności. Pierwsze święto miało na celu poświęcenie szkółek, drugie poświęcenie zalesionych temi sadzonkami wydm piaszczystych. Pozatem drugie święto lasu, urządzone na znacznie większą skalę, transmitowane przez Radjo, miało prócz tego na celu propagandę jaworowskiego przemysłu drzewnego i chałupniczego i połączone było z wystawą wyrobów drewnianych. Na szeroką skalę była zakrojona wśród młodzieży szkolnej i pozaszkolnej propaganda ochrony ptactwa, w wyniku czego młodzież sporządziła 95 domków dla ptaków, zaś trzy szkoły za piękne wykonanie otrzymały nagrodę w kwocie 50 zł. Wydano też na tutejszym terenie propagandową jednodniówkę „Głos lasu“, poświęconą lasom R. P., a w szczególności ziemi jaworowskiej. Drugi rocznik tejże jednodniówki jest w opracowaniu.

Naostatek podkreślić muszę, że tak propaganda leśnictwa jak i wszelkie zamierzenia i prace tut. leśnika powiatowego znajdowały wielkie zrozumienie i poparcie ze strony Władz wojewódzkich, Izby Rolniczej, Starostwa i Wydziału Powiatowego.

Jan Pacak

powiat. inspektor lasowy.